

مرکز مجاز امام صادق (ع)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (ارث)

عول

جلسه ۱۵

استاد حجازی

«عول»

عول در مذهب اهل بیت (علیهم السلام) مشروع نیست، بنا بر برخی روایات اولین کسی که عول را در شرع داخل کرده است عمر بن خطاب بوده است ولی ابن عباس تصریح کرده که اگر مردم صحیح عمل می‌کردند (امیر المومنین (علیه السلام) را بر دیگران مقدم می‌کردند) عول پیش نمی‌آمد.

راه حل ابن عباس:

کسانی که دو فریضه دارند، مقدم هستند یعنی نقصی بر آنها وارد نمی‌شود، مانند زوج و زوجه ولی کسانی که اگر از فریضه خودشان ساقط شدند فریضه دیگری ندارند بلکه مابقی را می‌برند، به این دسته

اصناف وارث:

۱. کسانی که فقط با فرض ارث می‌برند: مادر، برادران امی، زوج و زوجه
 ۲. کسانی که فقط به قرابت ارث می‌برند: احوال و اعمام
 ۳. کسانی که گاهی با فرض و گاهی به قرابت ارث می‌برند: پدر، دختر، خواهر
 ۴. کسانی که هم با فرض و هم با قرابت ارث می‌برند.
- البته این تقسیم شهید ثانی اشکال دارد، زیرا برخی از اقسام با هم تداخل دارند.